

СОЦІАЛЬНО-КОМПЕТЕНТНЕ УПРАВЛІННЯ КОРПОРАЦІЯМИ В УМОВАХ ПОВЕДІНКОВОЇ ЕКОНОМІКИ

**Матеріали Міжнародної
науково-практичної конференції**

18 лютого 2021 р.

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВОЛИНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ
ЛЕСІ УКРАЇНКИ
ФАКУЛЬТЕТ ЕКОНОМІКИ ТА УПРАВЛІННЯ
КАФЕДРА ПІДПРИЄМНИЦТВА І МАРКЕТИНГУ
КАФЕДРА ЕКОНОМІКИ І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ
ГРОМАДСЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ ІНСТИТУТ ЕКОНОМІЧНИХ ТА
ЕКОЛОГО-ЕНЕРГЕТИЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ
EUROPEAN INSTITUTE OFFURTHER EDUCATION
WO'JT OF GMINA GROMADSKA, POLAND
UNIVERSITY OF ECONOMY IN BYDGOSZCZ, POLAND**

**СОЦІАЛЬНО-КОМПЕТЕНТНЕ УПРАВЛІННЯ
КОРПОРАЦІЯМИ В УМОВАХ ПОВЕДІНКОВОЇ
ЕКОНОМІКИ**

Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції

18 лютого 2021 року

Луцьк 2021

УДК 334.78.005.35(082)

В 69

**Рекомендовано до друку науковою радою
Волинського національного
університету імені Лесі Українки (протокол № 3 від 25.03.2021 р.)**

Рецензенти:

Чорний Р. С. – доктор економічних наук, професор, директор Нововолинського навчально-наукового інституту менеджменту, професор кафедри фундаментальних та спеціальних дисциплін Західноукраїнського національного університету

Ляшенко О. М. – доктор економічних наук, професор, проректор з науково-педагогічної роботи та забезпечення якості вищої освіти Луцького національного технічного університету

Соціально-компетентне управління корпораціями в умовах поведінкової економіки: [матеріали міжнар. наук.-практ. конф. (18 лютого 2021 р.)] / відп. ред. О.М. Павлова, К. В. Павлов, Л. В. Шостак, А. М. Лялюк – Луцьк, 2021. – 565 с.

У збірнику подано тези доповідей на Міжнародній науково-практичній конференції. У них відображено теоретичні основи, перспективи забезпечення ефективності суб'єктів господарювання, перспективи розвитку корпорацій в умовах розвитку неоіндустріальної економіки.

Для науковців, економістів, фахівців і всіх, хто цікавиться питаннями розвитку економічної системи України.

УДК 334.78.005.35(082)

© Павлова О.М., Павлов К.В., Шостак Л.В., Лялюк А.М.
(упорядкування), 2021

Лега О. В., Каплонська А. Х. ЕТАПИ АНАЛІЗУ ГРОШОВИХ ПОТОКІВ: СИСТЕМАТИЗАЦІЯ ПОГЛЯДІВ	348
Лега О. В., Яловега Л. В., Прийдак Т. Б. ПОДАТКОВИЙ ОБЛІК: ЕКОНОМІЧНА СУТНІСТЬ	351
Макарович В. К. ЕЛЕКТРОННИЙ ДОКУМЕНТООБІГ В БУХГАЛТЕРСЬКОМУ ОБЛІКУ	353
Попко Є. Ю. ЗВІТ ПРО УПРАВЛІННЯ ЯК ПРИКЛАД ІНТЕГРОВАНОЇ ЗВІТНОСТІ АГРОПІДПРИЄМСТВ УКРАЇНИ	355
Пристемський О. С., Пашинний А. В. ОБЛІКОВА ПОЛІТИКА ПІДПРИЄМСТВА: СУТНІСТЬ, ПРОБЛЕМАТИКА ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ	357
Райковська І. Т. УДОСКОНАЛЕННЯ ФУНКЦІОНУВАННЯ ПІДСИСТЕМ УПРАВЛІННЯ ДІЛОВОЮ АКТИВНІСТЮ ПІДПРИЄМСТВ	359
Сақун А. Ж., Кириченко Ю. О. ПОРЯДОК ПРОВЕДЕННЯ ВНУТРІШНЬОГО АУДИТУ НА ПІДПРИЄМСТВІ	361
Сахно Л. А. ЗАКОРДОНИЙ ДОСВІД ОРГАНІЗАЦІЇ АУДИТОРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	363
Стемковська І. В. ЕКОНОМІЧНА СУТЬ ПОНЯТТЯ «ГРОШОВИЙ ПОТІК»	365
Сторожук Т. М. ЗВІТНІСТЬ ПРО СОЦІАЛЬНУ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ СУБ'ЄКТІВ ГОСПОДАРЮВАННЯ	367
Тютюнник С. В., Тютюнник Ю. М. ОБЛІКОВО-ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ АНАЛІЗУ	369
Khomyń P. AMORTYZACJA A UMORZENIE W KONTEKŚCIE TOŻSAMOŚCI A ASYMETRII	371
Шендерівська Ю. Л. ПРОФЕСІЯ БУХГАЛТЕРА У СТАРОДАВНЬОМУ СХОДІ: ЄГИПЕТ І МЕЖИРІЧЧЯ	373
Щепіна Т. Г., Боровик І. С. ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УПРАВЛІННЯ РОЗВИТКОМ ПІДПРИЄМСТВА	376
Якимчук А. Ю. ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНІ ПРОЦЕДУРИ В СУЧАСНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ ОСББ В КОНТЕКСТІ РОЗВИТКУ «SMART CITY	378

СЕКЦІЯ V. Сучасні реалії та тенденції розвитку корпорацій в умовах поведінкової економіки

Liu Qi. PORTRAIT OF A MODERN POTENTIAL CLIENT OF TRANSPORT SERVICES IN A BEHAVIORAL ECONOMY	381
Аблова О. К. СУТНІСТЬ ТА ВИЗНАЧЕННЯ ПОНЯТТЯ «ЕКОЛОГІЧНА ЕКОНОМІКА»	383
Андросова Т. В., Кулініч О. А. ПОВЕДІНКОВИЙ ІНСТРУМЕНТАРІЙ НАГЛЯДУ В ЕКОНОМІЧНІЙ ПОЛІТИЦІ	385
Барабаш Л. В. РОЛЬ ПОВЕДІНКОВИХ ЧИННИКІВ У ФУНКЦІОНУВАННІ ПОДАТКОВОЇ СИСТЕМИ ДЕРЖАВИ	387
Бестужева С. В. СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТНК В УКРАЇНІ	389
Vychkova N. V., Tsaran O. S. THE ROLE OF LARGE CORPORATIONS IN THE FINANCIAL TRANSFORMATION OF THE MODERN FINANCIAL SYSTEM	391

взаємозв'язку та синхронності в керуванні її складовими, використанні як системного, так і функціонального підходів у сучасному менеджменті, і потребує подальшого доопрацювання, зокрема, в частині розробки відповідних методик оцінки.

Саун А. Ж., к.е.н., доц.
ХДАЕУ, м. Херсон, Україна

Кириченко Ю. О.
здобувач вищої освіти першого (бакалаврського) рівня
за спеціальністю 071 «Облік і оподаткування»
ХДАЕУ, м. Херсон, Україна

ПОРЯДОК ПРОВЕДЕННЯ ВНУТРІШНЬОГО АУДИТУ НА ПІДПРИЄМСТВІ

Проблема розвитку внутрішнього аудиту в Україні полягає у виробленні комплексного підходу, який би забезпечив умови для створення та ефективного функціонування служб внутрішнього аудиту на українських підприємствах. У сучасних умовах управління впровадження внутрішнього аудиту дозволяє мінімізувати ризик банкрутства підприємства, є позитивним сигналом для потенційних інвесторів і кредиторів та підвищує інвестиційну привабливість підприємства [1].

За визначенням Міжнародних стандартів аудиту внутрішній аудит – це діяльність з оцінювання, яка організована в межах суб'єкта господарювання і яку виконує окремий відділ. Функції внутрішнього аудиту охоплюють, зокрема, перевірку, оцінювання та моніторинг адекватності й ефективності функціонування систем бухгалтерського обліку і внутрішнього контролю. Функції внутрішнього аудиту можуть виконувати спеціальні служби або окремі аудиторів, які перебувають у штаті підприємства. Відповідно до національних стандартів внутрішній аудит – діяльність внутрішньої аудиторської служби (або служби внутрішніх ревізорів) підприємства, яку, незалежно від назви, можна розглядати як окремий вид аудиторських послуг, що надаються незалежним аудитором підприємству.

Внутрішній аудит є невід'ємною частиною системи внутрішнього контролю і виконує в системі управління такі завдання:- нагляд за дотриманням законодавства, внутрішніх норм і правил;

- збереження та захист активів підприємства та власників;
- контроль за оптимальним використанням ресурсів суб'єкта господарювання;
- визначення та попередження ризиків бізнесу;
- забезпечення достовірності й повноти інформації та звітності;- проведення стратегічного аналізу та розробка фінансових прогнозів;
- забезпечення та сприяння виконанню планів та досягненню мети діяльності підприємства [2].

Головною метою внутрішнього аудиту є пошук шляхів підвищення ефективності діяльності підприємства. Об'єкти внутрішнього аудиту з'ясовуються залежно від виду діяльності суб'єкта господарювання. Розглядаючи питання про форму організації внутрішнього аудиту на конкретному

підприємстві, слід підкреслити, що це питання також має вирішуватися власником або керівником залежно від мети і завдань, поставлених перед цією службою. Набагато важливіше місце внутрішнього аудиту в організаційній структурі підприємства, оскільки від цього значною мірою залежить ступінь об'єктивності результатів її діяльності [3].

Основна послуга, яку надають внутрішні аудиторів, – перевірка достовірності бухгалтерської (фінансової) звітності. Завданням внутрішніх аудиторів є перевірка звітності підрозділів і всієї організації в цілому. Результатом контролю за діяльністю окремих структур є складання аудиторського висновку, виявлення відповідності бухгалтерської звітності цих структур і всієї організації загалом даним бухгалтерського обліку.

До етапів внутрішнього аудиту належать:

- вибір об'єкта для перевірки і впливу;
- підготовка і затвердження плану проведення внутрішнього аудиту підприємства у визначений період;
- підготовка нормативної бази, програми і документів, що підтверджують повноваження аудиторів, яка застосовується до обраного об'єкта за затвердженим планом;
- пред'явлення повноважень і проведення обстеження об'єкта внутрішнього аудиту;
- спостереження, збір, аналіз, обробка та документування інформації з вибором і застосуванням конкретних методів і прийомів; - оцінка стану об'єкта, що перевіряється, і формулювання висновків, які характеризують його стан;
- доповідь особі, яка призначила перевірку;
- організація подальшого контролю за виконанням розроблених заходів і прийнятих рішень [4].

Належно організована робота внутрішнього аудиту, а особливо в умовах виходу з економічної кризи, спонукатиме працівників підприємства дотримуватися чинного законодавства та нормативних актів, а також розробленої підприємством політики, планів, внутрішніх правил та процедур, вчасно виявляти та знижувати ризик непередбачених витрат чи втрати репутації підприємством. Форми організації служби внутрішнього аудиту на окремому підприємстві повинні вирішуватися власником або керівником залежно від цілей та задач, поставлених перед цією службою, але в будь-якому випадку служба внутрішнього аудиту повинна бути укомплектована професійно придатними, кваліфікованими кадрами, які здатні виконати покладені на них функціональні обов'язки. Ефективний внутрішній аудит може знизити витрати компанії на зовнішній аудит, але не може скасувати його необхідність для компанії. Також важливо врахувати те, що не рекомендується користуватися послугами зовнішнього аудитора компанії для проведення внутрішніх аудитів, оскільки подібне поєднання може призвести до втрати принципу незалежності, що є одним із першорядних чинників у роботі зовнішнього аудитора [5].

Отже, наявність ефективного внутрішнього аудиту сьогодні є невід'ємною складовою успішного розвитку суб'єкта господарювання в умовах постійних змін зовнішнього середовища та ускладнення процесів управління. За його допомогою

здійснюється нагляд за дотриманням законодавства, внутрішніх норм та правил, контроль за оптимальним використанням ресурсів, визначення та попередження ризиків, забезпечення вірогідності інформації у звітності тощо.

Список використаних джерел:

- 1.Бутинець Ф.Ф. Аудит: Підручник для студентів спеціальності «Облік і аудит» вищих навчальних закладів. – 2-е вид., перероб. та доп. – Житомир: ПП «Рута», 2002. – 672 с.
- 2.Бухгалтерский учет и аудит №7. – 2004. Научно – практический журнал/ Оксана Нетыкина «Организация службы внутреннего аудита и ее работы на предприятии».
- 3.Гончарук Я.А., Рудницький В.С. Аудит: Навч. посібник. – Львів. Світ, 2002. – 296 с.
- 4.Давидов Г.М. Аудит: Навч. посіб. – 3-тє вид., стер. – К.: Т-во «Знання», КОО, 2002. – 363 с. (Вища освіта ХХІ століття).
- 5.Дорош Н.І. Аудит: методологія і організація. – К.: Т-во «Знання», КОО, 2001. – 402 с.

Сахно Л. А., к.е.н, доц.
ТДАТУ імені Дмитра Моторного,
м. Мелітополь, Україна

ЗАКОРДОНИЙ ДОСВІД ОРГАНІЗАЦІЇ АУДИТОРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Вступ. Вивчення зарубіжного досвіду в частині організації аудиторської діяльності може дати мультиплікативний ефект, в тому числі у визначенні вектору розвитку суміжних з аудитом ринків в Україні.

Як відомо, система регулювання аудиторської діяльності представлена двома моделями. Перша отримала поширення в континентальній Європі, де аудиторська діяльність суворо регламентується державою.

Друга модель регулювання аудиторської діяльності, використовується в англійських країнах, перш за все в США, де значна роль саморегулювання. Скандали з банкрутством найбільших компаній в США показали, що абсолютне саморегулювання не є найкращим методом контролю якості аудиту. З прийняттям у США в 2002 р. закону Сарбейнса-Окслі (SOX) система регулювання аудиторської діяльності стала поєднувати в собі як саморегулювання, так і елементи державного регулювання та контролю за аудиторською діяльністю [1].

Порівняльний аналіз законодавства України і США дозволить виокремити ряд підходів, які можуть виявитися затребуваними при подальшому реформуванні вітчизняного аудиту.

Основна частина. Визначення необхідного балансу між саморегулюванням і державним регулюванням може стати важливим напрямком в реформуванні вітчизняного аудиту. У зв'язку з цим, безумовно, варто вивчити досвід загальнонаціонального Американського інституту дипломованих присяжних бухгалтерів (AICPA), створеного в 1887 р. Організація діяльності AICPA визначається специфікою американського ринку. Однак деякі основні принципи і тенденції в роботі AICPA представляють певний інтерес. AICPA виконує три головні функції: встановлення професійних стандартів та правил, дослідження і публікації, безперервне професійне навчання.

Найбільша ж відмінність у звичній для українського аудитора схемі саморегулювання спостерігається в системі нагляду і контролю за якістю аудиту.